

INSTRUKS
FOR
FORDELINGSUTVALGET

Barne- og familiedepartementet
10. mars 2022

INNHOOLD

1	Barne- og familiedepartementets styring av og tilsyn med Fordelingsutvalget	s. 3
2	Forvaltning av tilskuddsordningene	s. 3
3	Spesielt om kontroll	s. 6

1 Barne- og familiedepartementets styring av og tilsyn med Fordelingsutvalget

Tilskuddsordningens formål framgår av Stortingets budsjettvedtak og er inntatt i forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner av 18. januar 2022 gitt av Barne – og familiedepartementet (BFD). Forskriften opphever forskrift av 29. november 2007. Når det i instruksen vises til forskriften, er det denne forskrift som menes. Tilskuddene fordeles i henhold til forskriften.

Stortinget fastsetter målsetting for tilskuddsordningene ved sitt budsjettvedtak på BFDs område. BFD har det overordnede ansvar for tilskuddsordningen og skal blant annet ivareta oppgaver i henhold til § 11-1 i forskriften.

Rapporter og protokoller fra Fordelingsutvalget inngår i departementets grunnlag for tilsyn med og styring av utvalget samt evaluering av tilskuddsordningene og forvaltningen av dem. Statistisk materiale i årsmeldingen og i organisasjonsdatabasen inngår i departementets grunnlag for årlig rapportering til Stortinget. Departementet kan be om øvrige rapporter etter behov.

Den vanlige, formelle kommunikasjonen mellom departementet og utvalget skal skje skriftlig. Departementet vil i tillegg avholde minst to årlige møter med Fordelingsutvalget for tilsyn med og oppfølging av utvalgets arbeid, gjensidig informasjon og drøfting av aktuelle problemstillinger. Det vil også holdes egne informasjonsmøter etter behov.

2 Forvaltning av tilskuddsordningene

2.1 Fordelingsutvalget

Fordelingsutvalget er et forvaltningsorgan oppnevnt av BFD. Utvalget er direkte underlagt departementets instruksjonsmyndighet i faglige og administrative forhold. Utvalget skal utøve myndighet i samsvar med det som er bestemt ved lov, forskrift og etter pålegg fra departementet. Generelle spørsmål av prinsipiell karakter skal forelegges departementet til uttalelse.

Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir) er fra og med 2010 tilskuddsforvalter for tilskuddsmidlene som fordeles av Fordelingsutvalget. Dette innebærer at tilskuddsmidlene vil bli stilt til utvalgets disposisjon ved et disponeringsbrev fra Bufdir. Bufdir er også sekretariat for Fordelingsutvalget, og skal utføre saksforberedelse på Fordelingsutvalgets ansvarsområde, følge opp/effektuere utvalgets beslutninger og gi veiledning og informasjon til organisasjonene om tilskuddsordningene. Bufdir skal rapportere for de administrative utgiftene til Fordelingsutvalget. Regnskap for Fordelingsutvalget skal vedlegges Bufdirs årsrapport til orientering. Bufdir er delegert myndighet til å kreve utestående beløp tilbakebetalt og eventuelt forfølge krav rettslig.

Fordelingsutvalgets medlemmer godtgjøres i henhold til bestemmelsene i Utvalgsregulativet i Statens Personall håndbok, dersom ikke annet avtales med departementet.

2.2 *Habilitet*

Spørsmål om Fordelingsutvalgets habilitet reguleres av forvaltningsloven kap II om ugildhet. Da Fordelingsutvalget er et kollegialt organ, vises det spesielt til forvaltningsloven § 8 andre og tredje ledd.

Det påligger Fordelingsutvalgets leder å sørge for at utvalgets medlemmer er kjent med habilitetsreglene i forvaltningsloven samt de utfyllende reglene som her gis.

Beslutninger om å erklære noen inhabil skal protokolleres. Der en part har reist inhabilitetsinnsigelse skal også dette protokolleres, sammen med utvalgets avgjørelse av spørsmålet. Parten skal gis beskjed om utfallet av spørsmålet.

Dersom et medlem etter forvaltningslovens bestemmelser er inhabil, plikter han/hun å fratre ved sakens behandling. Det inhabile medlemmet skal forlate møtet både ved behandlingen og voteringen av saken.

Fratreden fra møtet på grunn av inhabilitet bør protokollføres i hvert enkelt tilfelle.

2.3 *Vedtaksførhet (jf. forskriftens § 11-2)*

For at utvalget skal være vedtaksført, må minst 5 av utvalgets medlemmer delta ved avgjørelsen av en sak, herunder lederen eller nestlederen. Det må likevel alltid delta minst tre av de fire som er oppnevnt på fritt grunnlag. Ved stemmelikhet gjør lederens, eventuelt nestlederens, stemme utslaget.

2.4 *Kunngjøring, Veiledning og informasjon*

Fordelingsutvalget er ansvarlig for kunngjøring av tilskuddsordningene. Kunngjøringen skal skje ved landsdekkende annonsering. Utvalget skal utforme og sende ut søknadsskjemaer for de ulike tilskuddsordningene.

Fordelingsutvalget skal holde organisasjonene orientert om regelverkstolkninger, prinsipielle avgjørelser og endringer i utvalgets praksis. Fordelingsutvalget skal veilede organisasjonene når det gjelder forskrift og søknadsskjemaer, herunder gi generell veiledning vedrørende interne rutiner i organisasjonene.

2.5 *Protokoll*

Fra alle møter i Fordelingsutvalget skal det føres protokoll. Særskilte notater som behandles i møtet skal vedlegges protokollen. Protokollen skal oversendes departementet så snart som mulig etter møtet.

Protokollen skal inneholde hvem som var til stede i møtet, tid og sted for møtet og referat fra møtet, herunder hvilke vedtak som ble fattet. Det skal inntas begrunnelse for vedtaket, herunder redegjørelse for det skjønnet som er utøvet i hver enkelt sak samt gjengivelse av de regelverkstolkninger som er foretatt. Forhold rundt inhabilitet skal protokolleres jf. pkt. 2.2.

Protokollen skal signeres av Fordelingsutvalgets leder, og danne grunnlaget for Bufdir sin effektuering av vedtak, jf. pkt. 2.1.

2.6 *Rapport fra kontrollene*

Det skal lages egne rapporter fra kontrollene. Rapportene fra kontrollarbeidet skal inneholde de kontrollhandlinger som er utført, gjøre rede for hvilke organisasjoner som er kontrollert, hvordan kontrollen er foretatt, hvilke avvik fra regelverket som er avdekket, hvilke vedtak som er fattet og hvilke vurderinger vedtakene bygger på. Rapportene oversendes departementet.

2.7 *Årsmelding fra Fordelingsutvalget*

Årsmelding for det foregående året skal legges fram for departementet innen 1. mars det påfølgende år. Av årsmeldingen skal det framgå;

- utvalgets sammensetning,
- antall møter og antall saker som er behandlet,
- kort oversikt over hvilke kontrollhandlinger som er gjennomført og resultater av disse,
- skjematisk oversikt over fordelingen av tilskudd innen hver av tilskuddsordningene,
- statistikk til bruk i departementet,
- en kort oversikt over de prinsipsaker som er avklart med departementet.

Utvalget kan i meldingen gi uttrykk for sin vurdering av tilskuddsordningene.

2.8 *Presedensarkiv*

Fordelingsutvalget skal føre presedensarkiv som skal inneholde tidligere avgjørelser og andre dokumenter av betydning for tolkningen av bestemmelsene i forskriften.

2.9 *Tilskuddsbrev*

Når et tilskudd er fastsatt, skal Fordelingsutvalget utforme et tilskuddsbrev til mottakeren. Tilskuddsbrevet skal utformes i henhold til forskriften § 9-4 samt Reglement for økonomistyring i staten og bestemmelsene om statlig økonomistyring. Vi viser her også til forskriften § 9-4), jf. instruksen pkt. 3.1 og 3.2. Mottakerens navn, adresse, gironummer, eventuelle organisasjonsnummer samt tildelt beløp skal framheves i tilskuddsbrevet.

3 Spesielt om kontroll

Formålet med kontrollarbeidet er å undersøke at organisasjonene tilfredsstillende grunnvilkårene for tilskudd og at tallene for vurderingen av tilskuddets størrelse er riktig. Fordelingsutvalget må sette ressursene inn der kontrollbehovet er størst, eksempelvis:

- der det er store svingninger i tall i oppgitte data fra år til år,
- der organisasjonenes egenkontroll er utilstrekkelig,
- hos nye og uerfarne organisasjoner,
- der man på annen måte registrerer uregelmessigheter,
- hos organisasjoner som balanserer på grensen til å få tilskudd.

Fordelingsutvalget bør etter at kontrollen er avsluttet, vurdere resultatet i sammenheng med utvalgets plikt til å veilede og informere organisasjonene om tilskuddsordningene.

3.1 *Grunnstøtte til nasjonalt arbeid*

- På søknadstidspunktet og under den saksbehandlingen som følger, legges det vekt på å kontrollere om søknaden oppfyller forskriften § 8-1. Av revisorattesten skal det framgå dokumenterte opplysninger om organisasjonens medlemstall, lokallag og fylker, slik forskriften definerer kriteriene. Eventuelle følgebrev fra organisasjonen med forklaringer, forbehold eller spørsmål, må gis særlig oppmerksomhet. Fordelingsutvalget skal foreta en rimelighetsvurdering av de oppgitte data, bl.a. ved å sammenlikne med tidligere års søknader.
- Dersom Fordelingsutvalget oppdager eller har mistanke om ikke tilfredsstillende forhold, må utvalget utrede forholdet nærmere. Utvalget kan velge å kontrollere bare deler av en organisasjons beregningsgrunnlag. Dersom denne delvise kontrollen avdekker systematiske feil, bør utvalget vurdere en full gjennomgang av hele beregningsgrunnlaget.
- Ved den årlige, særskilte kontrollen trekkes minimum 15 organisasjoner ut for nærmere kontroll. Omfanget av den særskilte kontrollen avhenger blant annet av det inntrykk utvalget får av søknadsdokumentene, samtaler med ledelsen, det reviderte årsregnskap for organisasjonen, det sentrale medlemsregister, og årsrapportene fra lokallagene samt eventuelle stikkprøver.

Ved Stortingets behandling av St. meld. 32 (1996-97) ble det tatt inn en bestemmelse i forskriften som medfører at myndighetene ikke kan kreve det sentrale medlemsregisteret utlevert, men myndighetene gis rett til innsyn (jf. forskriftens § 10-1 femte ledd). Dette må innebære at utvalget bare kan få det sentrale medlemsregisteret utlevert når organisasjonen ikke motsetter seg dette, men at utvalget ellers må få innsyn på stedet, dvs. i organisasjonens sekretariat. Forskriftens § 10-1 femte ledd begrenser også myndighetenes mulighet til å foreta stikkprøvekontroll ved å kontakte enkeltpersoner da heller ikke deler av det sentrale medlemsregisteret kan bringes ut av organisasjonens lokaler med mindre det skjer med organisasjonens vilje.

Konkret kan da kontrollen skje ved at organisasjonen kan låne ut det materialet som revisor har hatt til rådighet, eller at utvalget kan få innsyn i dette materialet i organisasjonens sekretariat. Dersom utvalget ønsker å foreta stikkprøvekontroll av medlemmene, kan utvalget enten ringe eller tilskrive medlemmene. Dersom organisasjonen motsetter seg dette skal utvalget enten ringe eller tilskrive medlemmene fra organisasjonens sekretariat. Resultatet av stikkprøvene må anonymiseres. Dersom utvalget foretar stikkprøvene skal arbeidsdokumentasjon med opplysninger fra det sentrale medlemsregisteret makuleres. Organisasjonen skal ikke ha tilgang til arbeidsdokumentasjon med opplysninger fra det sentrale medlemsregisteret.

3.2 *Grunnstøtte til internasjonalt arbeid*

- På søknadstidspunktet og under den saksbehandlingen som følger legges det vekt på kontrollere om søknaden oppfyller forskriften § 8-1. Eventuelle følgebrev fra organisasjonen med forklaringer, forbehold eller spørsmål, må gis særlig oppmerksomhet. Fordelingsutvalget skal foreta en rimelighetsvurdering av de oppgitte data, bl.a. ved å sammenlikne med tidligere års søknader.
- Dersom Fordelingsutvalget oppdager eller har mistanke om ikke tilfredsstillende forhold, må utvalget utrede forholdet nærmere. Utvalget kan velge å kontrollere bare deler av en organisasjons beregningsgrunnlag. Dersom denne delvise kontrollen avdekker systematiske feil, bør utvalget vurdere en full gjennomgang av hele beregningsgrunnlaget.
- Ved den årlige, særskilte kontrollen trekkes minimum 7 organisasjoner ut for nærmere kontroll. De uttrukne organisasjonene skal kontrolleres for alle vilkårene for internasjonalt tilskudd. Etter departementets mening vil det her være tale om dokumentasjon som ikke kan sies å være en del av det sentrale medlemsregisteret, og organisasjonene må derfor kunne pålegges å utlevere dokumentasjon i henhold til forskriften §3-6. Utvalget bør kontakte daglig leder og den valgte styrelederen. Omfanget av den særskilte kontrollen avhenger blant annet av det inntrykk utvalget får av søknadsdokumentene, samtaler med ledelsen, det reviderte årsregnskapet for organisasjonen, dokumentasjon for internasjonale aktiviteter samt eventuelle stikkprøver. Utvalget må forvise seg om at den internasjonale aktiviteten gir poeng og ikke kommer inn under forskriften § 7-2 fjerde ledd.

3.3 *Reaksjonsformer*

Dersom Fordelingsutvalget ved kontroll finner avvik mellom de opplysningene som er oppgitt i søknaden og de faktiske forholdene, følger det av forskriften § 10-2 hvilke reaksjonsformer utvalget kan iverksette.

3.4 *Kontroll av tidligere pålegg*

Fordelingsutvalget skal følge opp at tidligere pålegg til organisasjonene overholdes.

3.5 *Utdypende regler*

Fordelingsutvalget kan fastsette utdypende regler for arbeidet med kontrollen. Reglene forelegges departementet til uttalelse.